

Recenzia

Koutná, A., Chovancová, B. (eds). Tatry – príroda. Praha : Nakladatelství Miloš Uhlíř – Baslet, 2010. 648 s. ISBN 978-80-7340-115-3. Cena u vydavateľa 59 € (pozri www.kniha-tatry.sk), v obchodnej sieti 69 €.

Najvyššiemu pohoriu Karpát – Tatrám, o ktorých sa spieva aj v našej národnej hymne, hovoria v zahraničí ako o „Pocket Alps“. Dôvodom je plocha necelých 800 km², na ktorej však nájdeme takmer všetky typy hlavných horských biotopov, podobne ako v najvyššom európskom pohorí.

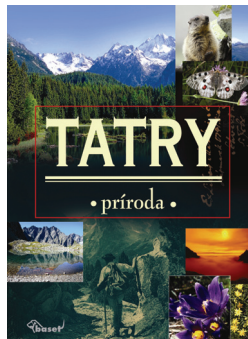
Tatry svojou krásou a rozmanitosťou oddávna lákali nielen turistov, ale aj prírodovedcov, o čom svedčia početné publikácie počnúc pôvodnými článkami a končiac knižnými monografiami. Od poslednej monografie editovanej I. Vološčukom *Tatranský národný park – biosférická rezervácia* (Martin : Vydavateľstvo Gradus, 1994) uplynulo však už viac ako 15 rokov. Tento časový hiát sa snaží vyplniť dvojdielna vlastivedná encyklopédia *Tatry*, ktorú vydáva v edícii *Krajina a ľudia* Nakladateľství Miloš Uhlíř – Baslet v Prahe. Prvý diel *Príroda* vyšiel koncom roka 2010, vydanie druhého dielu nazvaný *Tatry – história, život* sa plánuje na budúci rok – tento diel bude venovaný rozličným oblastiam ľudskej činnosti, napr. dejinám, kultúre, ochrane prírody, turistike a športu.

Recenzovaná kniha má úctyhodný objem – 648 strán formátu A4 s trojštĺpcovou sadzbou vytlačenu na matnom kriedovom papieri. Na jej príprave sa podieľal kolektív autorov zložený z viac ako 80 renomovaných slovenských a poľských odborníkov. Zosumarizovali literárne aj vlastné dlhoročné výsledky a ilustrovali ich približne 2 000 originálnymi fotografiami, mapami, grafmi a tabuľkami. Kniha má encyklopedický charakter a je členená na 4 hlavné časti: *Prírodné pomery, Ekosystémy, Rastlinstvo a Živočíchy*. Kapitoly o ekosystémoch boli zostavené buď jednotlivcami, ako je to v prípade rašelinísk (autor D. Dítě), alebo v spolupráci našich a poľských odborníkov (napr. časť o lesoch vypracovali P. Fleicher a J. Chmiel, časť o lúkach a pasienkoch E. Halada, Z. Mírek a H. Ružičková).

Kapitolu o rastlinách začínajú *Sinice a riasy*, ktorú zostavili F. Hindák a B. Kawecka. Na ňu nadväzuje časť *Lišajníky*, ktorú vypracovali Z. Kyselová a U. Bielczyk. R. Šoltés je autorom časti *Machorasty* a L. Hagara časti *Huby*. Rozsiahlu informáciu o cievnatých rastlinách Tatier pripravili A. Šoltésová, Z. Dúbravcová, H. Piękoś-Mirkowa, Z. Mírek a L. Pačlová v časti *Cievnaté rastliny*. Texty sú doplnené originálnymi fotografiami vysokej výpovednej, v mnohých prípadoch aj umeleckej hodnoty.

Knihu uzatvára osemstranový *Index*, ale iba geografický, vecný index obsahujúci odborné názvy rastlín a živočíchov sa z priestorových dôvodov vypustil.

Rozsiahle a komplexné dielo o tatranskej prírode akým je kniha *Tatry – príroda* doteraz u nás ešte nevyšlo. Poďakovanie za to patrí nielen autorom, prekladateľom a lektorom, ale aj editorkám. Vydavateľstvu Miloš Uhlíř – Baslet vďačíme za to, že napriek neľahkej ekonomickej situácii sa kniha zrodila v slovenskej a súčasne v českej mutácii, a to na vysokej odbornej a typografickej úrovni, podobne ako päť doteraz vydaných encyklopédií v edícii *Krajina a ľudia*.

ALICA HINDÁKOVÁ